

DIJELJENJE DECIMALNIH BROJEVA DEKADSKOM JEDINICOM

Za 10 čokoladica Marko je platio 59.9 kuna.

Kolika je cijena jedne čokoladice?

Rješenje:

10 čokoladica стоји 58.7 kuna.

Ukupnu cijenu treba podijeliti s brojem 10.

$$59.9 : 10 = 5.99$$

Dobili smo da je ukupna cijena svih čokoladica 59.9 kn, a cijena jedne čokoladice 5.99 kn.

Dva broja **15.7** i **1.57** razlikuju se u položaju decimalne točke.

Decimalni broj dijelimo s 10 tako da decimalnu točku pomaknemo ulijevo za jedno mjesto.

$$\begin{array}{r} 15.7 : 10 = 1.57 \\ \curvearrowleft \end{array}$$

A što ako želimo dijeliti broj sa 100?

Decimalni broj dijelimo sa 100 tako da decimalnu točku pomaknemo ulijevo za dva mesta.

$$\begin{array}{r} 134.52 : 100 = 1.3452 \\ \curvearrowleft \end{array}$$

Decimalni broj dijelimo s 10 tako da decimalnu točku pomaknemo ulijevo za jedno mjesto.

Decimalni broj dijelimo sa 100 tako da decimalnu točku pomaknemo ulijevo za dva mesta.

Decimalni broj dijelimo s 1 000 tako da decimalnu točku pomaknemo ulijevo za tri mesta.

Decimalni broj dijelimo s 10 000 tako da decimalnu točku pomaknemo ulijevo za četiri mesta.

Decimalni broj dijelimo sa 100 000 tako da decimalnu točku pomaknemo ulijevo za pet mesta.

...

Zadatak

1. Izračunajte.

a) $87.5 : 10 =$

b) $456.78 : 10 =$

c) $946.5 : 100 =$

d) $23\ 000.05 : 1\ 000 =$

e) $345.345 : 100 =$

f) $78.1122 : 10 =$

Primjer

$$\textcolor{red}{\cancel{2}} \cdot 3 : 10 = \underline{}.23 = 0.23$$

U rješenju ispred točke nije ostala nijedna znamenka.

U tom slučaju na to prazno mjesto upišemo nulu.

Zadatak

2. Izračunajte.

a) $9.3 : 10 =$

b) $4.9 : 10 =$

c) $36.5 : 100 =$

d) $34.666 : 100 =$

e) $295.3 : 1\,000 =$

f) $3333.3 : 10\,000 =$

Primjer

Može se dogoditi da ostanu i prazna mjesta u decimalnom dijelu.

Na ta prazna mjesta upišemo nule.

$$\begin{array}{r} \textcolor{red}{\overbrace{2.3}} : 100 = \underline{\underline{.}} \underline{23} = \textcolor{red}{0.023} \\ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \textcolor{red}{\overbrace{2.3}} : 1000 = \underline{\underline{\underline{.}}} \underline{23} = \textcolor{red}{0.0023} \\ \end{array}$$

Zadatak

3. Izračunajte.

a) $5.86 : 100 =$

b) $3.75 : 1000 =$

c) $0.3 : 10 =$

d) $0.04 : 100 =$

e) $31.23 : 1000 =$

f) $0.4 : 100 =$

Primjer

Koliko je $23 : 10$?

Rješenje:

Gdje je broju 23 decimalna točka? Pri dijeljenju je zamislimo iza zadnje znamenke.

$$23 = 23.$$

Sada treba podijeliti broj 23 s 10 .

$$23 : 10 = 23 \cdot \overbrace{.}^{\textcolor{red}{\uparrow}} : 10 = 2 \cdot 3$$

A kako podijeliti 23 sa 100 ?

$$23 : 100 = 23 \cdot \overbrace{.}^{\textcolor{red}{\uparrow\downarrow}} : 100 = \underline{\underline{.}} \cdot 23 = \textcolor{red}{0.23}$$

Koliko je 23 podijeljeno s $1\ 000$?

$$23 : 1\ 000 = 23 \cdot \overbrace{.}^{\textcolor{red}{\uparrow\uparrow}} : 1\ 000 = \underline{\underline{..}} \cdot 23 = \textcolor{red}{0.023}$$

Zadatak

4. Izračunajte.

a) $21 : 10 =$

b) $37 : 100 =$

c) $123 : 1\ 000 =$

d) $3 : 1\ 000 =$

Primjer

$$230 : 100 = 2\cancel{3}0 \cdot : 100 = 2 \cdot 30 = 2.3\emptyset = 2.3$$

Nule su na kraju decimalnog dijela nepotrebne.

Te nule brišemo.

$$2300 : 1000 = 2\cancel{3}00 \cdot : 100 = 2 \cdot 300 = 2.3\emptyset\emptyset = 2.3$$

Zadatak

5. Izračunajte.

a) $540 : 100 =$

b) $4900 : 10 =$

c) $300\,000 : 10\,000 =$

d) $3400 : 100 =$

e) $3010 : 100 =$

f) $56700 : 10 =$